

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrť leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrť leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedijer v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 169.

V Ljubljani, v soboto 25. julija 1896.

Letnik XXIV.

Socijalisti v Belgiji.

Volitve v Belgiji so pokazale, da je liberalizem piškav in gnil. Liberalci so ondi še pred nedavnim časom vladali samooblastno, a pri zadnjih volitvah so si z največjim trudom priborili le 13 sedežev v zbornici. Katoliška stranka je pridobila šest novih mandatov ter ima 111 sedežev v zbornici, socijalisti 28. Pomenljivo je, da so liberalci, nositelji narodne ideje, družabnega in gospodarskega reda, že pri prvi volitvi v mnogih krajih glasovali za socijaliste ter jim pripomogli do zmage; tako v mestih Meheln, Brügge, Löwen, Courtrai. Liberalci sklepajo iz tega, da „klerikalizem“ propada. Istina je, da se množi število socijalistov, a v isti meri se manjša liberalni tabor, dočim je povsod naraslo število katoliške stranke.

V Bruselju sicer katoliki niso zmagali takoj pri prvi volitvi, ker so krščanski demokratje nastopili kot posebna stranka. Pri ožji volitvi pa so katoliki zmagali s 112.000 glasovi proti 94.000 socijalistov. Zalostno vlogo je igral pri tej volitvi bruseljski župan Buls, ki je s pomočjo katoliških volilcev zasedel županski stol. Javno je agitiral za socijaliste proti „klerikalni povodnji“. Celó liberalni „Journal des Débats“ imenuje to postopanje županovo nemoralno.

Mi se ne čudimo temu postopanju, katero dokazuje, da je liberalizem oče mednarodnega socijalizma. Povsod se liberalci umikajo z bojišča v tabor rudeče demokracije, koder najdejo svoje poslušne učence; svet se deli v dva tabora, krščanski in protikrščanski.

Vprašanje pa je, zakaj tako hitro raste število socijalne demokracije. Prvi vzrok smo že navedli, da namreč liberalci prestopajo v njen tabor. Drugi in glavni pa je organizacija mednarodne demokracije. Tako so belgijski socijalisti l. 1885 šteli 76 društev, minulo leto že 360. L. 1888 so n. pr. v

Bruselju njihovi kandidatje dobili po 900 glasov, l. 1894 pa že 40.000.

Posebna opora stranki so zadrüge, katerih imajo nad 200. Dalje vzdržujejo po mestih več šol, v katerih vzgajajo govornike. Te šole so „vzgojevališča za agitacijske moči“.

Posebno pa širi socijalizem novo vseučilišče v Bruselju. Skoraj vsi profesorji so socijalisti. Odtod se širi novi nauk med višje kroge, posebno med učitelje. Tako imajo ljudski učitelji svojo posebno socijalistično zvezo. Minolo leto so imeli svoj shod, na katerem so zahtevali razne „reforme“ v šolstvu, mej drugim šolske kantine. V mnogih knjigarnah prodajajo otrokom zvezke s podobami in životopisi znanih socijalistov.

Veliko važnost polagajo na časnike. Izdajajo namreč štiri dnevnik in mnogo tednikov. Od maja t. l. izhaja tudi bolj vednostna revija (Socijalna bodočnost), ki ima namen vzgajati agitatorje. Dnevnik so jako razširjeni. Tako šteje dnevnik „Ljudski odmev“ do 45.000 naročnikov, „Vovruit“ (Vorwärts) 13.500, „Peuple“ 8500. Na tisoče pa izide agitacijskih knjižur, katere razširjajo po deželi soc. kolezarji.

Posebne pomena so „garde socijalistične mladine“, ki šteje že 72 podružnic ter izdaje list „La Caserne“ proti stalni armadi, med katero širi soc. ideje. Dalje izhaja za šolsko mladino poseben list „Etudiant socialiste“.

Ni torej čudno, da tako rapidno raste in se širi mednarodna protikrščanska demokracija, ki se z orjaškimi koraki bliža odločilnemu boju z javnimi oblastmi, kakor je nedavno trdil „Peuple“.

Prof. dr. Vinck pa je pisal o zadnjih volitvah: „Katero korist pa imajo socijalisti, če dobé večino od danes do jutri, katero takoj lahko zgube? Kot manjšine morajo gledati na prste meščanskim strankam. Ko so se organizovali v kadre ter pripravili za boj, in ko se boše mednarodno socijalistično

gibanje toliko razširilo ter ukorenilo, da se vlade več ne bodo mogle upirati socijalnemu prevratu, tedaj šele smo zrelí, da postanemo odločilna stranka, tedaj dobimo oblast.

Take so torej razmere v Belgiji, in le čuditi se moramo našim maslenim liberalcem, ki se jih veselé. Jasen je ta dokaz, da je vsa njihova absolutna narodnost pravi židovski humbug in da je liberalna garda že davno zgubila vse idejale, če jih je sploh kedaj imela in gojila.

Okrožnica Leona XIII. o jedinstnosti cerkve.

(Dalje.)

Iz teh vzrokov sv. pismo tako pogosto imenuje cerkev telo, da celo telo Kristusovo: „Vi pa ste telo Kristusovo“ (1. Kor. 12, 27.). Ker je tedaj cerkev telo, tedaj jo tudi z očmi vidimo; ker je pa telo Kristusovo, je to telo živo, delujoče in se razvijajoče, zato ker je čuva in vzdržuje Jezus Kristus s tem, da mu podeljuje svojo moč, kakor trta mladike, ki so ž njo v zvezi, hrani in plodovite stori. Kakor pa je v živih bitjih princip življenja neviden in skrit in se javlja in kaže le po pregibanju in delovanju udov, tako se tudi v cerkvi iz njenih del jasno kaže nadnaravni princip življenja.

Iz tega pa sledi, da so v veliki in sicer nevarni zmoti oni, ki si, kakor se jim ravno zljubi, cerkev predstavljajo in narejajo skrivno in nevidno, in ravno tako so v zmoti oni, ki imajo cerkev za človeško napravo, ki ima sicer нравstvene in liturgične postave, toda ki ni deležna vednih darov milosti božje, niti nima vsakdanjih in jasnih dokazov za to, da cerkev zajemlje življenje v Bogu. Nesmisel pa je reči, da je katera si bodi izmaj obeh takih cerkva cerkev Jezusa Kristusa, kakor je nesmisel, če rečemo, človek obstaja le iz duše ali pa le iz telesa. Združitev in spojitev onih dveh delov pa je za pravo

LISTEK.

„Blage duše!“

Spisal Štefan Smuk.

Kakó je shujšala! Vela, zarumenela koža na obrazu se je nabrala v ohlapne, velike gube; roké koščene, trde, kakor mrličeve; njena dolga, nekoliko upognjena postava, njeno nerodno, nemirno kretanje, njen tenki, tresočí, malo hripavi glas, — ej, ali je mogoče, da bi bila to gospá Plivarjeva? Samó njene oči so ostale popolnoma take, kakor so bile prej: velike, zaupne, otročjenedolžne.

Stala sva sredi ceste v predmestju, ravno pred jednonadstropno, na novo ometano in pobarvano hišo, na kateri se je blestél napis: „Jurij Vihtelič — prodajalec mešanega blagá“.

„Presenečen sem, gospá Plivarjeva, — gotovo, komaj sem Vas spoznal . . .“

„Oh, saj to ni čudno, — nihče me ne spozná več. Moj Bog, slabo se mi je godilo, a zdaj je boljše. Veste, bila sem zeló bolna, — tri mesece v hiralnici, — pa prosim Vas, gospod Smuk, pojdite notri, zdaj stanujem tu, pri Vihteliču; veliko dela je, veliko, komaj ga zmagujem, ali gospodar, rečem Vam, je blaga duša! Vse mu poskrbim sama: ku-

ham, snažim, hodim na trg, — sploh vse! . . . Pa vstopite, notri se lažje pogovoriva“.

Stopil sem za njo v vežo.

Meni to ni bilo posebno ljubo. Prvič nisem imel mnogo časa, drugič pa mi je izmed vseh stvarij na svetu najzopernejše gostobesedno žensko klepetanje. Ali gospó Plivarjevo bi neizmerno užalil, če bi se kar na kratko poslovil. Kakó se ji je zasvetil obraz, kadar je slučajno naletela na katerega svojih „nekedanjih študentov . . .“ a, nekedaj! In oči so se ji začele rudečiti ob spominih na „tiste lepe čase“. Zatrjevala je, da ni imela nobena gospodinja v vsem mestu takó dobrih, pametnih, pridnih fantov. In kakó je ona skrbela zanje, kakó jim je kuhala! Zató pa so ji tudi vsi hvaležni in se je spominjajo še celo zdaj, ko je reva, oni pa so „imennitni gospodje“. „Takó na priliko grem oni dan po trgu s tó-le košaro v roki. Kar začujem, da me nekó pozdravlja. „Dober dan, gospa Plivarjeva! . . . Kako se imate?! . . . Mislite si, kako sem osupnila! Pred menoj stoji mlad, lep gospod, s cilindrom na glavi, svetlo, elegantno suknjo, glacé-rokavicami, — skratka, tako nobel, da me je bilo kar sram. Seveda: jaz sem imela na glavi tale črni pajčolan, ki je ob robež že precej razpadel, obleko čisto zastarelo, poleg tega pa se mi je na desni strani od-

trgala [garnira od krila. Brž se obrnem na drugo stran, da bi on tega ne videl . . . Kaj pravite, kdo je bil? . . . Frolè!! Govoril je z menoj gotovo več kakor pet minut, pa tako prijazno! Zdaj je visok uradnik; in kakšno plačo ima! . . . Morala sem mu vse povedati, kako se imam. In ko sem mu pravila, kakšna reva sem, stisnil mi je roko tako sočutno, da so mi prišle solze v oči . . . Ah, ta Frolè, to je blaga duša! . . . Od takrat ga nisem več videla, — tudi ne vem, pri kakšnem uradu je; povedal mi je neko dolgo, nemško ime . . . Ali Vi kaj veste zánj?“

„Nisem ga srečal že dolgo časa . . . Sploh niti vedel nisem doslej, da je tukaj“.

„Ah, da se še-le zdaj spomnim, gospod Smuk . . . Oprostite za treuotek; takoj pridem!“

Ogledam se nekoliko. Sobica je majhna in vsa v največjem neredu. Po postelji leže razne obleke, škatlje, papirji, en klobuk in žensko krilo. Na tleh je vse polno razne drobnjavi: razbite steklenice, črn papir, v kakoršnega zavijajo sladkor, otroške igrače — sam Bog ve, kako so prišle tu-sem. V kuhinji, skoro med vrati je ležala stara mačka ter me nezaupno gledala. S hlastnimi koraki in dobrovoljnega obraza se vrne gospa Plivarjeva.

5 h 10 m

cerkev brezpogojno potrebna ravno tako, kakor je za človeško natoro nujna tesna zveza duše in telesa. Cerkev ni kaj mrtvega, ampak je telo Kristusovo obdarjeno z nadnaravnim življenjem. Kakor Kristus glava in vzor, ni ves v svojem bistvu, če vidimo v njem ali le vidno človeško natoro, kar store Fotinijanci in Nestorijanci, ali pa če vidimo le nevidno božjo natoro, kakor Monofiziti: ampak Kristus je eden iz obeh nator in v obojni natori ne samo v vidni, ampak tudi v nevidni. Ravno tako mistično njegovo telo t. j. cerkev ni resnična, če ne zato, ker imajo njeni vidni deli moč in življenje izhajajoče iz nadnaravnih darov in drugih virov, iz katerih izhaja njeno bistvo in narava. Ker je pa cerkev t a k a po volji in naredbi božji, ostati mora t a k a brez prenehanja za vse čase: ako bi ne ostala, bi tudi ne bila odločena za večnost in tudi namen, po katerem cerkev teži, bi bil omejen po gotovi razsežnosti v kraju in prostoru: oboje pa je resnici nasprotno. — Ta zveza torej vidnih in nevidnih delov mora tako dolgo obstati, kakor dolgo ima cerkev obstati, in sicer zato, ker je ta zveza cerkvi naravna in po božji volji vcepljena. — Zato pravi sv. Krizostom: „Ne oddalji se od cerkve, ker nič ni močnejšega, ko cerkev. Cerkev je tvoja nada, cerkev je tvoja blaginja, cerkev je tvoje utišanje. Višji je od neba in širji od zemlje. Ne stara se nikdar, temveč vedno krepko živi. Zato jo sv. pismo, dokazujoč njeno trdnost in stalnost, imenuje goro.“ (Hom. Decapto Eutropo n. 6.). Sv. Avguštin pa pravi: „Mislijo (pagani), da bode vera krščanskega imena živela na tem svetu le do gotovega časa in je potem več ne bo. Toda obstala ob jednom s solncem, dokler bo zahajalo in vzhajalo solnce: to se pravi, dokler se čas suče, bode obstajala cerkev božja, to je Kristusovo telo na zemlji.“ (In Ps. 71, n. 8.). In drugje pravi: „Majala se bode cerkev, če se bode majal temelj: toda, kako se bo Kristus majal? . . . Ker se pa Kristus ne bo majal, ne bode se nagnila na vekov veke. Kje so tisti, ki pravijo, da je cerkev zginila s sveta, če se niti nagniti ne more?“ (Enarratio in Ps. 103. sermo 2. n. 5.).

Kdor išče resnice, more se tega držati kot temelja. Gospod Jezus Kristus je ustanovil cerkev in jo uredil: če pa vprašamo, kakšna da je po svoji natori, treba je pred vsem vedeti, kaj je Kristus hotel in kaj je v resnici učinil. Po tem pravilu zlasti moramo določiti jedinstvo cerkve in o tej nekoliko spregovoriti, zdelo se Nam je dobro zaradi občne koristi.

Da mora prava cerkev Kristusova res jedina biti, je zaradi jasnih in obilnih dokazov sv. pisma sploh tako gotovo, da se noben kristijan ne upa ugovarjati. Če se gre zato, da se razsodi in določi, kakšna da je ta jedinstvo, prav mnoge ljudi razne zmote spravijo s pravega pota. Ne samo postanek, ampak tudi cela ustavna cerkev spada pod vrsto onih dejanj, ki izvirajo iz slobodne volje: zato se pa mora vsaka sodba omejiti le na to, kar se je v resnici zgodilo, ne pa, da bi se preiskovalo, kaka bi utegnula biti jedinstvo cerkve, ampak kako jedinstvo je hotel oni, ki jo je ustanovil.

Če se torej oziramo na to, kar se je zgodilo, Jezus Kristus ni take cerkve ustanovil in stvaril,

„Gospod Smuk, — oprostite, da Vam tako slabo postrežem; ali kljub temu, ta slivovec je izvrsten . . . Ne branite se, prosim . . . In pa kruha pokusite; jaz sama sem ga spekla.“

Slivovec je bil zares izvrsten.

„Kaj ne, kako je razmetano, — ali po pravici Vam povem, niti trenotek nimam časa, da bi kaj pospravila. Zmirom letam okoli po opravkih in tudi v prodajalnici moram pomagati, — gospodar pač ne more vsega sam; potem pa pride čas za kuho, — zmirom sem vprežena . . . Ali rad me ima gospodar; pravi, da me ne da nikdar od sebe, čeprav se zdaj v kratkem oženi . . . veste, z ono Kramarjevo — ne poznate je? Blaga duša! . . . Pa oprostite samo za hip, da zakurim za večerjo . . . Skoro bi bila pozabila.“

In že je odhitela v kuhinjo s svojimi hlastnimi, nerodnimi koraki . . .

„Gospod Smuk!“

„Prosim?“

Stopil sem na prag.

„Ravno sedaj-le sem se domislila . . . pa Vam se gotovo mudi?“

„A, nikakor ne, gospá . . .“

„Prosila bi Vas nekaj; zamudilo Vas bo samo

katera bi obsegala več sploh podobnih, a vendar ločenih društev, katera pa ne vežejo one vezi, ki bi storile cerkev le jedno samo zase, kakor spoznavamo v veri: „Verujem v jedno . . . cerkev.“

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 25. julija.

Deželnozbornske volitve se vršé po nekaterih kronovinah najbrže pred mesecem oktobrom. Uradna „Presse“ zagotavlja, da je poročilo nekaterih listov, po katerem se vršé deželnozbornske volitve v devetih kronovinah začetkom meseca oktobra, nezanesljivo in ne popolno natančno. V nekaterih kronovinah se vršé volitve mnogo preje, najbrže že v mesecu avgustu, v ostalih pa še morda pozneje, kakor je bilo označeno v javnih listih.

Kvotno vprašanje je gotovo jedno najtežjih, kar jih je treba rešiti v bližnji bodočnosti in, kakor smo že opetovano naglašali, največja ovira, da ne more gladko steči razprava gledé obnovitve pogodbe mej Avstrijo in Ogersko. Ogerska vlada noče ničesar slišati o kakem pravičnem sorazmerju obestranskega prinosa in kvotna deputacija je sedaj opetovano naznanila avstrijskim zastopnikom, da niti za las ne odstopi od svojih prvotnih zahtev. V takih okoliščinah je popolnoma izključeno vsako sporazumljenje, vsled česar so dospeli nekateri krogi do zaključka, da ne bo v tem oziru preostajalo ničesar drugrega, nego da posreduje mej obema državnima polovicama sam vladar. Ako bi se to v resnici moralo zgoditi, tedaj bi naredili avstro-ogerski narodi prav slab vtis na zunanji svet in bi se jim po pravici očitilo, da ni mej njimi niti toliko jedinstva, da bi se sporazumeli gledé jednega vprašanja. Upati je sicer, da do tega ne bo prišlo, popolno nemogoče pa je, kar domneva „Fremdenblatt“, da se reši namreč to pereče vprašanje še tekom prihodnje jeseni. Tako nagla rešitev je že na Ogerskem nemogoča, koliko bolj pa še v Avstriji, kjer se nobena mero-dajna parlamentarna stranka ne bode upala odobriti pogajanja mej obema vladama, ki nikakor ne vstrežajo pravičnim avstrijskim zahtevam. Akoravno se Mažari na vse kriplje protivijo povišanju kvote, se vendar za dolgo ne bodo mogli ustavljati pravičnim avstrijskim zahtevam, kajti popolno smešna je mažarska trditev, da sedaj, ko se je povišala davčna moč ogerskega naroda za celih 300 milijonov, ne morejo nič več plačevati, nego so plačevali v dobi najžalostnejših gospodarskih razmer.

Gališki namestnik knez Sangusko je nastopil te dni večtedenski dopust. Ta dogodek daje nekaterim političnim krogom posebno v Levovu povod, da govoré zopet o odstopu namestnika Sangusko. Kakor znano, je krožila jednaka vest že pred štirimi meseci, toda uradno glasilo „Gazeta Lvovska“ jo je takoj označilo kot neresnično. Kaj takega je mogoče tudi sedaj, vendar pa trdi „Galičanin“, da je vest o odstopu sedaj bolj verojetna posebno še vsled tega, ker se namestnik knez Sangusko ne strinja povsem z obstoječimi razmerami, posebno mu pa ni všeč najnoveje gibanje mej tlačeniimi stanovi. Poslednjim bode gotovo ustrezeno, ako zapusti Galičijo še pred razpisom volitev.

par trenotkov, a meni napravite veliko uslugo, če mi ustrezete.“

„Vsekakor Vam ugodim.“

„Glejte, pisala bi rada pismo svojemu bratu na Gorenjsko . . . Bila sem namreč pred pol letom pri njem, in me je bil prav zelo vesel. Lani se je bogato oženil, — no, in tudi sam je imel denarja; jaz pa, — saj veste — reva . . .“

„Razumem, razumem; o, on Vam gotovo pomore . . .“

„Jaz sem prepričana, gospod Smuk . . . saj je taka blaga duša . . . kako me je imel rad! Štirinajst dnij sem bila pri njem, — in niti jedenkrat nisem čula žal besede; prav nič me ni priganjal k delu, ker je videl, da sem bolna; jaz pa sem kljub temu opravljala vsa hišna dela . . . Samo žena njegova me ni mogla, — to je že tako navada. Ali huđega mi ni storila nič, — bila je vendar-le blaga duša . . . Brat pa mi je še celo vožnjo plačal do mesta . . .“

„To je res blaga duša!“ vzdihnil sem jaz.

„Kaj ne da? Oh, saj ga imajo hlapci in dekle tako zelo radi, — vsak človek ga mora rad imeti . . .“

(Konec sledi.)

Kompromis mej češkima strankama.

Osrednji volilni odbor stranke Mlado- in Staročehov je izvolil izmed svoje srede pododbor, ki obstoji iz šestih članov. Ljudska stranka je poslala v ta odbor poslanca dr. Tučeka, dr. Stranskega in Vychodila, narodno stranko pa zastopajo dr. Žašek, dr. Pražak in Rozkošny. Ta pododbor mora sestaviti skupni volilni oklic in pripraviti vse potrebno, da se odstranijo še nekatere malenkostne nejasnosti.

Husov spomenik v Pragi. Praški mestni zastop je v torek obravnaval o predlogu mestnega sveta, naj se za Husov spomenik ne devoli prostor na staromestnem trgu, temveč na betlehemske. Mladočeh Sokol naglašá, da se mora Husu postaviti spomenik na najlepšem prostoru v Pragi, in ta je v starem mestu, kjer je bil izvoljen najpopularnejši češki kralj in kjer je po bitki v Beli Gori izkrvavel cvet češkega plemstva. Kanonik dr. Marek se sploh protivi, da se postavi spomenik možu, ki je bil upornik proti cerkveni oblasti. Hus ima sicer velike zasluge za češko slovstvo in njemu tudi gre mesto v panteonu čeških zaslužnih mož, nikakor pa ne spomenik kot uporniku. Zivahno odobravanje na galeriji je razkačilo Mladočeha, ki kričé proti galeriji: Lumpje, klerikalni hlapci itd. Dr. Milde naglašá, da so se veččaki izrekli za betlehemske trg. Po daljši debati mestni zbor z 32 proti 30 glasovom odkloni Sokolov predlog, da se Husu postavi spomenik na staromestnem trgu, ter se z vsemi proti trem glasovom odloči za betlehemske trg.

O razmerah na Kretti pišejo zelo obširno „Novosti“ ter podajajo jako žalostno sliko o položaju ondotnih prebivalcev in dežele same. Jako pomemben je pa konec tega popisa. Po mnenju tega lista se ne sme pozabiti, da se nahajamo v zadnjem in najnevarnejšem štadiju orientalskega vprašanja. Turčija je kmalu na tem, da razpade in le lahnega pritiska od dveh ali treh velevlastij je potreba, da se popolno zdrobi vsa njena moč. Vendar pa tiči glavna nevarnost v tem, da poskuša vsaka velemoč utrditi svojo oblast na obrežju Bospora. Tega pa Rusija ne more mirno gledati in bi na noben način ne dovolila, da bi kaka evropska velesila prevzela mesto Turčije v Carigradu. Ravno to provzroča strah pred splošno evropsko vojsko in ravno ta okolnost brani evropskim velevlastem, nastopiti odločneje pot, in dovoljuje le mirnim potom skušati zagotoviti pravice svojim podložnikom. To se jim pa ne bode nikdar popolnem posrečilo in tako bodo morali nesrečni narodi še nadalje prenašati nezno breme turške nasilnosti le vsled bojazljivosti evropskih držav.

Socijalistični kongres v Lille. Včeraj so došli na štirinajsti socijalistični kongres v Lille, ki se otvoril minuli torek, tudi zastopniki nemške in avstrijske socijalne demokracije, namreč: Liebknecht, Singer, Fischer in „največji prijatelj avstrijskih delavcev“, židovski advokat dr. Adler. Vsprejem poslednje imenovanih „ljudskih osrečevalcev“ ni bil nič kaj simpatičen, kajti nebrojna, po poročilu nekaterih listov nad 40.000 glav broječa množica se ne more sprijazniti s socijalno-demokratsko internacijo. Okolu osme ure zvečer se je pomikal spreved vdeležnikov, katerih je nekaj nad 300, k socijalističnemu županu, koder so se vršili razni nagovori. Mej potjo so pa planili nanje republikanci, posebno dijaki, ter jim raztrgali rudečo zastavo in mej kričanjem: „Živela Francija“ zaganjali se v vdeležence. K sreči se nemški socijalistični zastopniki niso vdeležili spreveda in so se že popreje nepoznani podali v županovo poslopje, sicer bi se jim bila prav slaba godila. Demonstracije protisocijalistov so trajale do polnoči in je bilo ranjenih in aretovanih več oseb. Posvetovanje se vrši tajno in bo obsegalo le nekaj skupnih sej, ker se prihodnji ponedeljek otvori mejnarodni kongres v Londonu. Kakor vsako tudi ta socijalistična zborovanja ne bodo imela za revne delavske trpine nikakega pomena vrednega vspeha in je le škoda za ogromne svote, katere so morali z žuljavimi rokami prislužiti zapejlani trpini, in katere bodo sedaj zapravili njihovi voditelji.

Slovstvo.

Enchiridion Liturgicum in usum Clericorum et Sacerdotum in sacris functionibus. Ex libris liturgicis. S. R. C. decretis et probatis auctoribus collegit J o s e p h u s E r k e r. Labaci 1896. XII+398 str. v osmerki. Cena 1 gld. 50 kr. v „Katoliški Bukvarni“.

Katoliškemu mašniku in kleriku sploh je sveta dolžnost, da dobro pozna cerkvena pravila določajoča, kako izvrševati posamezne liturgične funkcije, in da kolikor mož natanko spolnuje vse rubrike, naj so že bistvene ali ne, ukazujoče ali pa samo vodilne. Res nam ne manjka knjig, iz katerih duhovnik zajemati more njemu prepotrebno znanje. Zraven misala in drugih liturgičnih knjig pa zbirka dekretov S. R. C. so nam na razpolago krasne liturgike, n. pr. J. B. dr. Herdt „Sacrae liturgiae praxis“, Hartmann „Repertorium Rituum“, Höflingerjevi spisi, dr. Val. Thalhofer „Handbuch der kath. Liturgik“, P. J. Schneider „Manuale sacerdotum“ itd. A pri vseh teh podatkih smemo reči, da nam je prav dobro došla gori imenovana knjiga, ki je te dni izšla iz „Katol. Tiskarne“. Da ni treba duhovniku iskati tega določila v tej knjigi, rubrik za ono sv. opravilo spet v drugej, nam je g. spiritual ljubljanskega duh. semenišča z veliko marljivostjo in vestnostjo iz raznih ter najboljših in najzanesljivejših virov znesil skupaj vse, kar potrebujeta mladi klerik in mašnik pri raznih bogočastnih opravilih. Naj za zgled imenujemo glavne tvarine spisa.

Vsa knjiga razpade na štiri glavne dele. V prvem g. pisatelj govori „de caeremoniis fundamentalibus occurrentibus in sacris functionibus, de diebus liturgicis, de Choro“. Drugi del podaje navod za sv. službo nižjim duhovskim strežnikom. Tukaj je govor „de Crucifero, de Ceroferariis, de ministro de gremiali, de Syrmifero, de libro, de bugia, de mitra, de baculo, de Thuriferario, de Caeremoniario“. Tretji del knjige ima nauk de officio Ministrorum sacerorum in Missa solemni, in Missa pontificali, in Missa coram Episcopo“. Četrti del daje natančen poduk mašniku samemu in sicer: Kaj mu je sploh treba, da presv. daritev opravi veljavno in vredno; potem: kako mu je natančno po cerkvenih velevah opraviti zasebno ali neslovesno mašo, kaj mu je pomniti ozir slovesne in pete maše, kaj ozir sv. daritve, katera se obhaja pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom, kako se vesti pri črni maši, kako opravljati votivno mašo, kako sv. obhajilo deliti itd. Tu in tam g. spiritual nauke pojasnuje s pododiacami, n. pr. ko govori o incenzaciji altarja in darov, ali ko uči, kako in kam se je pred altarjem postaviti mašniku in strežnikom ob raznih bogočastnih opravilih.

Omenjali smo že, da se g. pisatelj v knjigi sklicuje na najzanesljivejše vire; tudi je pazil na najnovejše dekrete S. R. C. Tako n. pr. spretno porablja „decretum Urbis et Orbis de die 9. Decembris 1895 de Missa in aliena ecclesia“. Iskanje rubrik olajšuje prav natančni „Index alphabeticus“. Zal, da nam knjiga ne poda tudi cerkvenih določil za nekatera druga važnejša sv. opravila, n. pr. za slovesne večernice, za procesije, litanije, za imenitnejša blažila . . .

Knjigi v posebno čast je potrdilo in prav toplotno priporočilo prevz. g. knezoškofa ljubljanskega dne 16. julija 1896.

Ker smo tudi s tiskom, papirjem, obliko, sploh z vnanjščino knjige prav zadovoljni, smemo mirne vesti najtopleje priporočiti ta „Enchiridion Liturgicum“ slehernemu katol. duhovniku. Kogar ne sili potreba k nakupu, ga bo de k temu morda ganila opomnja na zavitku: „Lucra dabuntur orphanis sublevandis“.

Tedenski koledar.

Nedelja, 26. julija: 9. po Bink., evang.: Jezus joka nad Jeruzalemom. Luk. 19. Ana, mati Mar. Ponedeljek, 27. jul.: Pantaleon m. Torek, 28. jul.: Inocencij pap. Nazarij in drug. m. Sreda, 29. jul.: Marta dev. Četrtek, 30. jul.: Abdon in Senen m. m. Petek, 31. julija: Ignacij Lojol. Sobota, 1. avgusta: Vezi svet. Petra. — Lunju spremi n: Zadnji krajec dne 1. avgusta ob 7. uri 32 m. — Solnce izide dne 1. avg. ob 4. uri 48 m., zaide ob 7. uri 35 m. — Dan se skrči v avgustu za 1 uro 28 m.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 25. julija.

(Shod v št. Rupertu.) „Slov. Narod“ pošilja na vse „klerikalne“ shode svoje posebne poročevalce. To nas jako veseli, da se nemško-liberalna garda toliko zanimlje za naše delovanje. Namen seveda je jedino le ta, da nagrabi polne pesti cestnega blata in omeče z njim „črne klerikalce“, ki se ne bojé v brk jim povedati resnico. Če pa ne najdejo v

jajci dlake, potem si pomagajo naravnost z lažje in obrekovanjem. Tako je storil tudi petelinji dopisnik rakovniški o zadnjem shodu v St. Rupertu. Temu navihanemu gospodu se sicer prav nič ne čudimo, da kvasi v javnost take budalosti, a da glasilo nemščurskoliberalne koalicije nima boljših mašil za svoje predale, to je značilno. Muhasti „Narodov“ dopisnik ni v nobenem govoru mogel najti kljuke, na katero bi obesil svoj repati klobuk, zato trobi v svet podlo obrekovanje „duhovnih gospodov“. Kar pa se tiče uravnave Mirne, bodi mu povedano, da poslanec Žitnik ni čepel 5 mesecev na dotičnih spisih, kajti nadomeščal je g. Povšeta v dež. odboru le 3 mesece in 20 dnij ter pospešil to pereče vprašanje, kolikor mu je bilo mogoče. Gosp. dopisnik, zakaj pa ste se skrivali za planke in veje? Tam bi bili pogumno stopili na pete ter interpelovali poslanca. Bodite prepričani, da bi bili zvedeli čisto resnico. Tako zahrbtni napadi Vam ne delajo nobene časti, če se sploh štejete med inteligentne može!

(Slavnosti na Bledu.) Sedaj razpošilja pripravljalni odbor, ki je pod pokroviteljstvom gospe baronice Heinove, vabila na slavnosti, ki se vrše ob navzočnosti ministerskega predsednika grafa Badenija dne 2. in 3. avgusta na Bledu. Dne 2. avgusta zvečer ob 9. uri v novem kopelnem salonu slavnostni koncert, pri katerem sodelujeta operni pevec Tertnik in gdč. Vrhunc. Dne 3. avgusta ob 11. uri se slovesno blagoslovi sklepni kamen, popoldne ob dveh je banket, zvečer ob osmih vožnja po jezeru, razsvetljava, umetalni ogenj in godba. — Ob 10. zvečer je veselica in ples v novem salonu. Karta za osebo velja 3 gld., za družino 10 gld., za banket 5 gld.

(Iz Kostanjevice.) 23. julija. Že nekaj časa sem se po „Delavcu“ in „Slov. Narodu“ — par nobile fratrum — trosijo grdi, ostudni napadi na našega gospoda župnika, napadi brez vsake stvarne podlage iz podlega, osebnega maščevanja, s katerimi si svojo jezico hladi neko človeče, kateremu se je g. župnik zameril. V sledečem odgovorjam kratko na vse tiste „duhovite članke“, da kdo napačno ne sodi našega molčanja. Letošnjo spomlad so pri nas našli utopljenega človeka, ki je bil vsem znan kot ničvreden, grd preklinjalec, ki v svojem življenju ni maral ne za molitev, ne za cerkev. Zapravil je bil svoje premoženje, potem pa bil občini v breme. Tistega popoldne, ko so ga potem našli mrtvega, je še odgovoril nekemu, ki ga je vprašal, kam gre: „Grem se kam obesiti ali bom pa v vodo skočil, sem že sit tacega življenja.“ Par ur kasneje so ga res našli utopljenega v vodi in kdo bi ne mislil tu na očitno zvezo tega dogodka s prejšnjimi besedami in ne sklepal na samoumor? Gospod župnik ga tedaj, ko so mu ljudje vse to pravili, ni mogel cerkveno pokopati, držeč se cerkvenih postav o pogrebu samomorilcev. Toda naš socijalni demokrat, znan postopač, bivši črevljar, sedaj potovalni agent neke banke, mislil si je drugače, videl je v tem dogodku priliko, koder bi se od strani lahko znesil nad gospodom župnikom. In res je poslal brž dopis „Delavcu“, kojega marljiv in vreden sotrudnik ter raznašalec je, kjer je celo stvar zasukal po svoje, kakor mu je kazalo v njegove namene, češ, gospod župnik zato ni hotel pokopati rajnega, ker ni kazalo nič pogrebščine. Toda toliko bi vendar lahko vedel tudi on, da se samomorilca ne sme cerkveno pokopati, ko bi še toliko neslo, in da nasprotno tudi najrevnejši, a pošteni kristijan ne zgubi pravice do cerkvenega pogreba, če tudi nič ne nese. Pa kaj to njega mar, da se le jedna priloži duhovnom! Ubogi pa ljudje, ki morajo po „Delavcu“ požirati modrosti bankerotiranih črevljarjev, potovalnih agentov ter pijanih, po Dunaju se pretepajočih dijakov! S takimi članki, kot je ta, se menda tudi rešuje socijalno vprašanje, ka-li? To je bilo spomlad in ne bi bil prijel za pero zavoljo teh neslanosti, da se ni sedaj nekdo v „Narodu“, listu slovenske lajiške inteligencije, zopet in brez vzroka razkoračil nad našim gospodom župnikom o podobnem dogodku. Mimogredé rečeno: kdor le včasih dobi v roke „Delavca“ ali „Narod“, lahko uvidi, da se ta dva lista prav nič ne razlikujeta v pisarjenju proti duhovnikom, cerkvi; to seveda kaže, da si nista nič v zlahti. — Tedaj gre se zopet za pogreb. Umrli je tu pred kratkim oseba, ki jo „Narodov“ dopisnik sočutno zove „dekle“, katerega imena pa ni zaslužila, in tej osebi je gospod župnik zabranil zvoniti, predno se ne poravnajo troški zvonjenja. To je pa storil iz naslednjega razloga: Pred štirimi leti je bila umrla mati te osebe in zvonilo jej je pri treh cerkvah skozi dva

dni; pokopali so jo z velikim „pompom“, oba gospoda sta morala k sprevodu. Pa še do danes po preteku 4. recí štirih let še ni nikdo te rodbine vprašal, koliko stane račun za pogreb in zvonjenje. Sploh je tu navada pri ljudeh, ki se toliko po robu postavljajo duhovnikom, da vse zahtevajo od duhovnikov, ko jih potrebujejo, a drugače jih ne poznajo. To sedaj, da pri nas te vrste gospoda ostaja na dolgu cerkvi in duhovniku, ni nič redkega, kakor vidite, in zato je gospod župnik v omenjenem slučaju zahteval, naj se poravnajo troški za zvonjenje, ne za pogreb, da bi cerkev zopet ne trpela škode in bi se cerkvenik zastoj ne trudil. Dopisnik „Narodov“ pa iz cele „storje“ hoče dobiti kapital za svoje težnje, češ, župnik zato ni pustil prej zvoniti, dokler se ne plača, ker se je bal, da bi ne bil prikrajšan v svojih dohodkih ter citiral iz „čestitega“ „Delavca“ doslovno: „Kjer ni cingeljna, ni bingeljna.“ Ta učeni gospod, ki vtika svoj nos v stvari, ki mu nič mar niso, tedaj niti tega ne vé, da od zvonjenja nima gospod župnik ni beliča, ampak le cerkev in cerkvenik. In „Narod“ je seveda z veseljem ter patetično zabilježil: „Vredno je to početje, da je javno pribijemo.“ Pribijte rajše javno svoje obrekovanje, da bo pošten človek, kateremu „Narodova“ modrost še ni zmešala možganov, vedel, kako tendencijozno umete zavijati najneznatnejše stvari.

(Iz Vipave.) Vsako leto obhaja se god sv. Ane na Vipavskem s tem, da je v romarski cerkvi Matere Božje v Logu slovesna sveta maša. Letos pade ta praznik na nedeljo. Pričakovati je, da bo prišlo vsled tega mnogo romarjev iz daljnih krajev počastit nebeško Gospo! Da vstrežemo božjepotnikom, bota v ta namen v Logu dve sveti maši, jedna ob 9., druga ob 10. uri. — Pripomnimo, da bode pri prvi sveti maši pelo pevsko društvo iz Nabražine, katero se je drage volje samo ponudilo. Bog blagoslavlja društvo!

(Darevi.) Za monsignor Jeranovo dijaško mizo: G. Oroslav Dolencec namesto venca na grob pok. g. Petra Berčiča 5 gld. — Neimenovan 2 gld. — G. Alojzij Stare, vpok. župnik v Ljubljani več obleke. — Za akademično društvo „Danica“ na Dunaju: G. Fr. Knavs, kaplan v Sempetru pri Gorici nabral mej prijatelji 10 gld. — Bog plačaj blagim dobrotnikom!

(Nesreče.) Pri večerajšnji nevihti, ki se je proti večeru razvnela nad Ljubljano, je treščilo pri tobačni tovarni v dimnik. Strela ni napravila posebne škode. — Dne 19. t. m. je pri Krškem utonil devetletni Mih. Vidic iz Mal. Mračevega. — Dne 21. t. m. je v Unci vtonil pri kopanju 18letni organist Jakob Jerman. Ker je takrat voda zelo narasla in bila kalna, niso še dobili trupla vtopljenčevega. — 35letni Anton Koman iz Vižmarij je šel 15. t. m. z doma nabirat lipovega cvetja, a se ni vrnil domov. 18. julija so ga našli pod neko lipo mrtvega. Najbrže da je padel z lipe in se ubil.

(Umrli) je 23. t. m. v Toplicah pri Doberni sodnijski adjunkt in deželni poslanec štajerski dr. Wokaun. Pokojnik je bil hud nasprotnik Slovencev in so se štajerski slovenski poslanci večkrat v državnem zboru pritoževali nad njegovim strankarskim uradnim postopanjem.

(Shod nemško-narodne stranke v Gradcu.) Iz Gradca se nam poroča: Omenjal sem v zadnjem dopisu, kako se je nemškim liberalcem izjalovil njih zaupni shod. Dne 23. julija je s shodom poskusila svojo srečo nemška ljudska stranka pod vodstvom dr. Derschatta in Hoffmann-Wellenhofa. Nova ta stranka hoče nekako v sredi mej liberalizmom in antisemitizmom vesljati pod veliko-nemške narodno zastavo. Zoper vero nič nimajo, vendar se ne sme, kakor se je do sedaj godilo (?), vera uporabljati v strankarske politične namene. Gledé Slovencev v deželi so ti modri nemški možje rekli, da je najbolj prav, ako ostanejo doma. Te besede dr. Derschattove so spremljali navzoči z burnim odobravanjem. — Sicer se pa na shodu ni zgodilo nobene nesreče, razven da so tudi proslavljali — Schönererja!

(„Lepi“ Ivan se je blamiral znova!) S Štajerskega. Izvestno ste čitali oba radikalno-surova odgovora na moje vrstice glede razupitega dopisnika v „Delavcu“. — V „Slov. Narodu“, v listu, katerega voditelje je nazival „lepi“ Ivan nešetokrat „bedake“, „zabite borniranee“, „politične skopljenje“ (!) itd., v listu, kateremu je nadel isti Ivan malo častno, pa karakterizujoče ime „Fiakerblatt“ in ljubljanski „Extrablatt“, v tem listu si je izprosjačil „grozni“ Ivan prostorček, da opere sebe: —

zamorca; in „Narod“ mu ga je velikodušno prepuštil. V „Slov. Narodu“ je torej izšla veleznamenita izjava, v kateri zatrjujejo nekateri dijaki, da so bile moje „Dunajčanove“ besede glede „lepega“ Ivana „neresnične, neutemeljene“ itd. To naj dokaže 60 podpisov, ki se morejo baje vzumnožiti še na — čujte! — 300 podpisov. 60 dijaških podpisov, komu ne imponirajo?! Zlasti če se ve, da se večina istih ni sama podpisala — in če se vé, da je 2/3 tistih podpisancev — Srbov, ki iz kolegijalnosti za brata Slovence store radi vse, ne vede za kaj se gre. Izmej 1/3 slovenskih podpisancev je večina izmej prvoletnikov, katerim imponira vsaka „stara hiša“, zlasti pa, če jim slavnostista ponudi svojo „bratovščino“. Izmej slovenskih „podpisancev“ je tudi precej takih, katerih 15. julija niti na Dunaji ni bilo. Kakšno veljavo imajo torej tisti podpisi?! — Vedite pa, da nisem trdil, da: ne občuje „nihče“ z „lepim“ Ivanom, nego „noben resen in pošten velikošolec“. In sedaj mi le dokažite, da sem pisal neresnico s — 300 podpisi! Morda jih boste iskali mej socialno-demokratskimi, srbskimi in nemškimi kolegi, s katerimi po noči prav radikalno napadate in do krvi pretepetate — brate Hrvate in Slovence?! Res je, da je bil „lepi“ Ivan soglasno izključen iz „Slovenije“, ker se je pretepal po kavarnah; — res je, da se „Ivan“ sam baha s svojimi surovima članki v brezdomovinskem in brezverskem „Delavcu“; — res je, da je prevel „Ivan“ ono socialno-demokratsko brošuro za želez. sodruge; — res je, da piše „Ivan“ tudi o kostanjeviških razmerah in res je, da živi „lepi“ Grozni skoro le od honorarjev internacionalne demokracije, odkar je izgubil svojo ustanovo. Resnica je navzlic onim zberačnim podpisom, da se ga izogiblje vsak pošten in omikan slovenski visokošolec, ker se boji vsakdo njegovih brutalnostij in psokv ter da občuje le — z „brati“, „genossi“, ... Resnica je vse, kar sem pisal. „Delavcu“ pa odgovorjam, da ne pridem v njegovo uredništvo nikdar. Rokopisi se morejo prepisati, resnice pa ni možno utajiti, če je očita! — Obžalujem le, da sem moral biti jaz prvi, ki je razkrinkal to temno stvar. Toliko v odgovor. Če še ne zadostuje, postrežem z detajli in imeni. — Iskren pozdrav s počitnic. „Dunajčan.“

(Iz Celovca) 24. julija: Občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda za Celovec in okolico, ki se je vršil dne 15. t. m. v gostilni „pri Sandwirtu“, je bil dobro obiskan in so se vse točke dnevnega reda povoljno rešile. O delovanju podružnice je navdušeno poročal gosp. stolni kaplan Mat. Ražun. Razgovor je bil precej živahen. V odbor so bili izvoljeni: Jan Ure, posestnik v Smartnu pri Celovcu, predsednik; Tomaž Schrey, c. kr. profesor v p., podpredsednik; Anton Pelnař, kaplan mestne fare, tajnik in Mat. Ražun, stolni kaplan, blagajnik. Za zastopnika pri glavni skupščini se je izvolil preč. gosp. kanonik in stolni školastik Lambert Einspieler. — Na celovski c. kr. gimnaziji je bilo v minulem šolskem letu 418 dijakov, in sicer 343 Nemcev, 74 Slovencev in 1 Čeh. Katoličanov je bilo 404, luterancev 13, žid 1. S Koroškega je bilo 334 dijakov. Z odliko jih je izdelalo 65, s prvim redom 257, drugi red je dobilo 41, tretji 15 dijakov. — Drugi morajo delati še jedenkrat skušnje. Slovenski se je učilo tudi 28 Nemcev. 54 dijakov je imelo štipendije v skupnem znesku 4879 gld. 50 kr. Število slovenskih dijakov je v primeri s številom vseh dijakov veliko premajhno. Da bi bilo pravo razmerje, moralo bi biti vsaj 140 sloveaskih gimnazijcev! — Vzrokov, da je število naših dijakov tako majhno, je več. Skrb vsem rodoljubom pa bodi, da se ta nedostatek kolikor mogoče odstrani.

(Iz celovške škoflje.) V stalni pokoj je stopil č. g. A. Krainz, župnik v Osojah. — Farni izpiti bodo v jeseni od 30. sept. do 1. okt. — Za prefekta v kn. šk. dijaškem semenišču „Marianum“ sta imenovana č. gg. semeniška duhovnika Štefan Singer in J. Rogl. — Župnijo v Zelčah je dobil č. g. J. Kubica, župnik v Radenteinu. — V frančiškanski samostan v Beljaku je pozvan za lektorja naš rojak o Dioniz Spitzer. — V kn. šk. semenišču „Marianum“ je sprejetih na novo 36 gojencev. — Za u. d. c. kr. okr. šol. sveta v Celovcu je imenovan preč. g. stolni korar in dekan dr. J. Sommer na dobo 6 let. — Preč. g. Kuess, župnik v Trbižu je imenovan za kn. šk. duh. svetovaleca. Čestitamo! — Petindvajsetletnico mašništva obhajajo jetos: preč. g. kn. šk. duh. svetovalec in župnik

Mat. Kuess v Trbižu, vč. g. prof. J. Müller v Celovcu; vč. g. J. Rupnik, župnik v Smartnu ob Beljaci; vč. g. Jan. Šavbah, nunski spovednik v Celovcu. — Zlato mašo darujeta vč. gg. Tom. Novak, mašnik v Gradcu in Mat. Polak, beneficijant v Celovcu.

„Dogodki“ v tržaškem vzgajališču „Nôtre Dame de Sion.“ Poslednje dni bilo je po tržaškem časopisju, kakor poroča „Edinost“, mnogo hrupa zaradi tega, ker so baje štiri „gojenke“ zavoda „Nôtre Dame de Sion“ pobegle iz Trsta ter se odpravile v Pariz, v samostan, ne da bi bili v to dovolili roditelji ali varuhi dotičnih deklet. Posebno tukajšnje „liberalno“ trebilo je hlastno pobralo to govorico, izjavivši, da so to nasledki „mistiške“, cerkvene vzgoje v tem zavodu. Kakor omenjamo v poročilu o seji mestnega sveta, je svetovalec Venezian celó interpeloval o tej stvari. V kolikor pa poroča službeni list, bila je vsa stvar hudo pretirana in zasukana. Stvar je ta-le: Gospodičina Medeja Bercovich, čiji sovaruh je tukajšnji policijski kancelist Pasquali, odpotovala je res v Pariz, ne da bi bila vprašala dovoljenja svojega varuha, toda sporazumno s svojo materjo. Ne mati ne hči pa niste niti znali, da bi bilo treba zato še posebnega dovoljenja od strani sovaruha. Pasquali pa je pozneje odobril sklep varovanke. Pripomniti pa je, da Medeja Bercovich (Berković) ni bila gojenka v zavodu „Nôtre Dame de Sion“, ampak pomožna učiteljica. Druga gospodičina, ki je odpotovala na Francosko, bila je neka Francozinja, ki je bila v tem zavodu le v ta namen, da se izuri v nemščini. Ona se je vrnila domov, k svoji obitelji. In slednjič sti se ponudili dve dekleti iz Dekani, ki ste bili perici v tukajšnjem filijalnem zavodu. S tem pa ni še nikakor rečeno, da vstopiti v samostan kakor sestri, kajti v to nimati potrebne kvalifikacije. — Sinočni „Narod“ tudi poroča o „samostanskih skrivnostih“. Radovedni smo, ali bo tudi objavil to pojasnilo.

(Za ponesrečene Buzečane.) Hišni posestnik in trgovec gospod Janez Zorman v Spodnji Siški nabral je svoto 17 gld. v korist onima dvema posestnikoma v Buzetu, katerima je grozna povodenj pred kratkim popolnoma uničila hiši z opravo vred. K gori omenjenemu znesku prispevali so: Gospod Josip Vodnik, posestnik in trgovec v Siški 10 gl., gospa Ana Knez, posestnica, 5 gld., in gospod Matevž Bašelj 2 gld. Znesek odposlal se je č. g. Klun u, kaplanu v Buzetu s prošnjo, da ga izroči blagotvornemu namenu.

(Iz Mengša) 24. julija. Drugod se je potres oglasil jednokrat, pri nas pa dvakrat, in sicer: v nedeljo v jutro ob 1 uri 45 mt., v sredo 22. pa ob 10 uri 44 mt. dopoldne. Obadvakrat je precej porokal. Spredaj imel je ogleduha; bobnelo je popred. Slovo od naš še noče vzeti. — 23. popoldne po 5. uri pa je treščilo v kozolec posestnika Alojzija Jagodiča iz Loke pri Mengšu. Pogorelo ga je 9 okenj, napolnjenih z žitom. Stirji tesarji ki so pred bližnjim skednjem vedrili, so naglo kozolec presekali, pometali žito iz njega in tako obvarovali gospodarja večje škode. Za objekt je zavarovan. Nevarnosti za druga poslopja ni bilo, skrbel je sv. Florijan in pridno lil dež iz svojega škafa. — Letina dobro kaže, bogato obetajo pridelki. Le da bi dobri Bog tudi kaj hvale dobil.

(Semnji po Slovenskem od 27. julija do 1. avgusta.) Na Kranjskem: 27. v Kostanjevici, Lukovcu, Smartnem pri Litiji in v Telčah, v Radovljici, Leskovcu pri podružnici sv. Ane, Višnji Gori, na Bitnjah v Bohinju, v Cerknici, v Toplicah in Vrhu idrijskem kantonu; 1. avgusta v Kranju (konjski), Vinici, Osilnici. — Na Slov. Štajerskem: 27. v Franheimu, pri sv. Križu (pri Ljutomeru), na Tinskem, na Teharjih, v Ormožu; 30. v Kostrivnici; 31. v Konjicah in v Dobu pri Hrastniku. — Na Koroškem: 27. v Kotarčah in v Saksenbergu. — Na Primorskem: dne 1. avgusta v Dutovljah.

Društva.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so zadnji teden poslali: Ljubljanski šentpeterski podružnici (moška in ženska) čisti dohodek od lepe veselice dne 5. julija v znesku 400 gld. — Podružnica v Novem mestu po blagajniku gosp. Iv. Škerlju kot letni donesek in po nabiralnikih nabrano svoto 100 gld. — Izvenakademska podružnica v Gradcu po g. blagajniku Fr. Hraševcu 43

gld. 50 kr. — Slavno uredništvo „Slovenčev“ v Ljubljani zbirko 17 gld. 15 kr. — Sentjakobskotrnovska moška podružnica v Ljubljani vkupe 105 gld. in sicer znaša: Ciril-Metodov dar 32 gld. 20 kr.; dali so gg.: Andr. Kalan in Iv. Vrhovnik po 5 gld.; J. Gujzda 2 gld.; dr. Fr. Lampé, kanonik J. Rozman, dr. A. Karlin, dr. J. Lesar, A. Z., Drag. Žagar, dr. J. Debevec, Jan. Oblak, Jern. Bahovec, Jos. Pichler, Fr. Trtnik, Jos. Vidmar, dr. I. Zitnik, dr. J. Krek, A. Stroj, dr. Fr. Ušeničnik, Iv. Vrandič, Fr. Ferjančič po 1 gld.; R. Merčun, A. Zorec, A. Zorman, Fr. Zorman po 50 kr. in M. Mihelič 20 kr.; letnina znaša 41 gld., podporna 24 gld. 65 kr., trnovski Mohorjani po g. F. Ferjančiču 2 gld. 70 kr. in iz nabiralnika v trnovskem župnišču 4 gld. 45 kr. — Ormoška ženska podružnica 39 gld. 15 kr. — Podružnica v Braslovčah 17 gld. 33 kr. — Po g. A. Aškercu v Skalab pri Velenju dne 22. julija na pastoralni konferenciji zbrani duhovniki dekanije škalske zložili za velikovsko šolo 23 gld.; med njimi je podaril g. Kunej, župnik ponkovski 10 gld. — Gosp. Matevž Ražun, stolni kaplan v Celovcu, je poslal zbirko 187 gld. 50 kr. — Vsem blagim darovalcem in nabiralcem najpristrénejša zahvala! Tolika požrtvovalnost mora vzradovati vsacega našinca, ki ima še srce na pravem mestu. Na bližnji skupščini v beli Ljubljani ne bodi niti jedna podružnica zapisana v črno knjigo narodne zasplosti.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

(Društvo knjigovezov) imelo bude jutri zjutraj ob 1/9. uri na Rožniku sveto mašo, pri kateri poje društveni oktet. Popoldne priredi pa izlet v Podutik k Miklavu, h kateremu se vabijo vsi društveniki in prijatelji društva. Odhod točno ob 3. uri popoldne.

Narodno gospodarstvo.

Zastarana rana v našem gospodarstvu.

V zadnjem času je bilo brati mnogo naznanil po uradnih časnikih glede prepovedi uvažati iz tega ali onega okuženega kraja prašiče. Da so take prepovedi umestne in potrebne, nihče ne dvomi. Istotako so potrebne tudi stroge varstvene naredbe v tej zadevi. Škoda le, da se te slednje zlasti ob deželni meji od merodajnih organov premalo natanko izpolnujejo. O taci naravnost škandaloznih slučajih bi lahko več povedali v Novem Mestu in drugodi.

Seveda stopijo take varstvene naredbe navadno še le takrat v veljavo in se izvršujejo, ko je že kuga prestopila deželno mejo. Kaj pa, ali bi se ne dalo na drugi bolj koreniti način zapreti prašičji kugi pot v deželo? Menim, da bi bilo to najbolje s tem, da povzdignemo domačo rejo in se držimo bolj domače pasme, katera je sedaj že precej zboljšana z angleškc, nego da kupujemo slabije prašiče, katere k nam naganjajo sosedni hrvaški prekupci. Ti prekupci, katerih posamič imena so znana po vsem Kranjskem, kjer ponujajo svoje prašiče, nakupijo doli kje na Hrvaškem večje ali manjše krdelo in je potem preganjajo od vasi do vasi ponujajoč in usiljujoč svoje ščetinarje. Koliko napravi na poti tako krdelo škode zlasti na polju, kdo bi o tem dvomil. Se več. Taka žival je vsa izstradana, in je vse, kar ji pride pod rilec. Zato se pa pogosto zgodi, da dobi kal iker, katere so potem tako osodepolne za kupovalca. Mnogokrat je žival vsa vroča na potu, pride v vodo ali jo dež namoči in se prehladi, vse to pa v škodo kupovalca. Znano je tudi, da tem prekupovalcem ni prav nič ležeče na postavnem nedeljskem počitku, in da svoje krdelo najraje zaženo ob nedeljah in praznikih h kakí cerkvi, kjer je služba božja, kjer se shaja mnogo ljudi. Poštani ljudje se nad tem pritožujejo, zanikerneži, katerim ni mar za nedelje in praznike, se pa posmehujejo, ker pričakujejo po kupčiji pijače, katere se mnogo spiije ob taki priliki in to med cviljenjem prašičev, kletvijó in razgrajanjem prodajalca in kupčevalcev. Seveda bi se mogel župnik ali dotični duhovnik temu ustaviti in tako kupčijo pred cerkvijo zabraniti. Toda kako? Dobra beseda nič ne izda. Treba se obrniti do okrajnega glavarstva, a to ga napoti do županstva, rekši župana, a ta sam gostilničar, ki komaj čaka, da vjame kak krajcar pri pijači, to mirno trpi ne zmeneč se za nedeljski počitek in sam zaslombo daje nepostavni kupčiji. Žandarmerija je pa tudi predaleč, da bi bolj na prste stopila takim nepostavnostim, včasih je pa tudi premalo skrbna za to.

Tako se tedaj vrši ta kupčija protipostavno in večkrat z vednostjo višje oblasti, ki bi jo lahko zabranila, ako bi le dobro voljo imela. Kar je pa najhuje, je taka kupčija na veliko škodo našim ljudem. Prekupci priženó svoje krdelo ob takem času, ko ljudem najbolj denarja primanjkuje, to je spomladi in poleti. Naravno je tedaj, da kupec denarja za

kupljene prašiče ne more odšteti. Nič ne dé. Po zimí, kadar se bodo prašiči poredili, pride prekupec zopet na ogled po vaseh in tu mora kmet plačati poleg pogodene svote, katera pa že itak presega vrednost za 5 do 10 glđ., še mastne obresti plačati, navadno od 15 do 30 odstotkov. Tako in še bolj judovsko se odira naš kmet po taciš brezvestnih prekupovalcih.

Naravnost obupno za takega kmeta pa je, če mu tako drago plačani prašiči obolé in pogibejo ali pa če so ikrasti, kar se tako pogostoma prigodi. Temu ni čuda, kakor sem omenjal, kako se taki ščetinarji preganjajo od vasi do vasi.

Omenjam le še, da tudi asekurancas v slučaju, da so prašiči ikrasti, prav nič ne zaleže kmetu, ker je ne dobi. O tem pa danes ne maram govoriti, le toliko omenjam, da so razmere v tej zadevi gori v Ljubljani zares žalostne, da ne rečem kaj hujega. Kam se pa spravijo ikrasti prašiči, kadar jih klavniški oglednik zvrže, o tem bi lahko več povedali ljubljanski in drugi mesarji.

Iz rečenega je razvidno, da je skrajni čas, da se tem nepostavnostim in vnebovpijočim krivicam pride v okom. V prvi vrsti so v to poklicani vladni organi in njim podrejeni, dalje pa tudi deželni zbor in kupčijska zbornica. Tudi kmetijska družba naj nadaljuje v tej in še večji meri, kakor do sedaj, skrbeti za zboljšanje naše prašičje reje. Potemtakem se bo doma pri nas v rečenj zadevi zboljšalo korenito v prid našega že itak siromašnega kmeta, tudi se ne bo treba tako hitro bati, da se bo kuga od drugodi zanesla k nam.

Dolenjski kmet.

Telegrami.

Dunaj, 25. julija. Zadnja seja mestnega zbora je bila zelo viharna. Liberalci so stavili interpelacijo na župana, zakaj je poročevalca „Wiener Tagblatta“ izključil iz prostorov, odločenih poročevalcem. Župan je odgovoril, da se je te prednosti nevrednega skazal, neosnovano napadajoč občinske odbornike. Nadalje so liberalci interpelovali župana, ali je res, da se je župan pogajal zaradi službe magistratnega vodje. Župan je dejal, da nato ni dolžan odgovoriti. Na to nastane hrup, liberalec Weisswasser je vpil: To je strankarsko postopanje, in k redu poklican je dejal: Kar Strobach reče, to pri meni nič ne velja. Vsled tega je župan Weisswasserja izključil za dve seji.

Dunaj, 25. julija. „Wiener Abendpost“ objavlja prošnjo avstro-ogerskega pomožnega društva v Johannesburgu na zunanje ministerstvo, v kateri se slika žalostni položaj ondotnih avstrijskih izseljencev in se isto prosi, naj po možnosti zabrani nadaljno izseljevanje v Transvaal, ker imenovano društvo pri najboljši volji ne more zadostno skrbeti za nesrečnike.

Dunaj, 25. julija. Ogerski ministerski predsednik je odpotoval včeraj zjutraj iz Dunaja v Išč.

Neunkirchen, 25. julija. Vodja tukajšnje velike stavke Perstl je obsojen v trimesečno ječo radi razžaljenja tovarniških ravnateljev in političnih uradnikov in prestopka družabnega zakona.

Makarska, 25. julija. Kanonik stolnega kapiteljna v Makarski Matej Pavlinović je imenovan stolnim dekanom.

Krakovo, 25. julija. Mizarska stavka je z včerajšnjim dnem končana, ker so delodajalci privolili v deseturno delo in petodstotno povišanje plače.

Levov, 25. julija. Ruska straža je ustrelila nekega Jorczyka, ki je prišel na pomoč nekemu Avstrijcu, katerega je zasledovala ruska straža, ker je prekoračil mejo. Natančneje preiskava se je odredila.

Rim, 25. julija. Nuncijem v Parizu odbran je monsign. Clari, v Madridu Francica Nava in v Lizboni monsign. Ajuti.

Rim, 25. julija. V včerajšnji seji je odgovoril ministerski predsednik Rudini na interpelacijo Vitelliscija gledé ministerske krize ter rekel, da je moral odložiti vojaško vprašanje, ako se je hotel izogniti prepiru mej

ohema zbornicama. Konečno je opozarjal na strogo finančno politiko in naglašal, da se poviša letni vojni proračun le za 5 do 6 milijonov.

Pariz, 25. julija. „Temps“ izjavlja, da je določeno potovanje ruskega carja na Francosko na sredo meseca septembra.

Pariz, 25. julija. „Agence Havas“ poroča iz Aten, da se je zbrala velika množica Turkov pred Herakleonom in hoče prodreti v mesto. Guverner ji vstop zabranjuje. — Prisotnost ladij zunanjih velevlastij napolnjuje kristijane z zaupanjem. — „Asty“ poroča, da je izrazil ruski car po zunanjem ministru knezu Lobanovu turški vladi svoje obžalovanje nad postopanjem turških čet na Kreti.

Atene, 25. julija. V Makedonijo prodrla grška četa je naletela pri Karačanu blizu Musse na oddelek turških vojakov, katerega je popolno potolkla. Od 83 vojakov so se rešili samo trije. Turška vlada je odposlala iz Soluna večje čete za vstaši.

Carigrad, 25. julija. Srbski poslanik se je podal v teku včerajšnjega dne k velikemu vezirju in zunanjemu ministru ter zahteval, naj se pripoznajo turški državljani srbske narodnosti za samostojen narod in se jim dovoli lastno matrično vodstvo, kakor se je to dovolilo Bolgarom in Grkom. Ministra sta obljubila, da bodeta podpirala njegovo zahtevo v ministerskem svetu. — V novejšem času krožijo zopet vesti o spremembi v turškem ministerstvu.

Carigrad, 25. julija. Krečanska narodna skupščina je imela včeraj drugo sejo.

Preizkusili in priporočili

so sloviti vseučilišni profesorji in zdravniki tinkturo za želodec lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta), katera je ugodno učinkujoča, želodec krepujoča, slast in prebavljenje pospešujoča in telo odpirajoča sredstvo. — Stekleničica velja 10 kr. 121 (50-23) 1

Izvirnik: Giesshühl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopalnišče pri Karlovi vseh. Prospekti zastoj in franko.

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE

najboljše dijetne in osvežujoče pijače.

preskušene pri želodčnih in črevesnih katarah, obistnih in mehurnih boleznih, katero priporočajo najveljavnejši zdravniki kot bistveno ~~in~~ podpiralno sredstvo pri karlovoarijskem in drugih kopalniških zdravljnih in kot poznejše zdravilo po 10 31 kopoljih v trajno porabo. (VII.)

Henrik Mattoni v Giesshühl Sauerbrunn.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
24	9. zvečer	733.4	15.9	sl. jvzh.	del. jasno	
25	7. zjutraj	734.8	14.3	sl. jvzh.	megla	4.4
	2. popol.	734.6	25.9	sr. jvzh.	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura 18.3° in za 1.6° pod normalom.

Eksekutivne dražbe.

Franceta Poženela s Predgriž nepremakljivo posestvo (1372 glđ. 50 kr.), terjatev 9 glđ. 70 kr., dné 1. avgusta in 5. septembra v Idriji.

Janeza Urbasa iz Dolenje Vasi nepremakljivo posestvo (2591 glđ.), terjatev 500 glđ., dné 20. avgusta in 24. sept. v Cerknici.

Antona Torniča s Hruševja zemljišča (805, 500, 50, 305, 50 in 150 glđ.) dné 8. avg. in 5. sept. v Senožečah.

Gregorja Bokaliča iz Mengša zemljišče (40 glđ.) dné 4. avg. in 4. sept. v Kamniku.

Jakoba Sovinca iz Vodice nepremakljivo posestvo (2675 glđ.), terjatev 150 glđ., dné 4. avg. in 4. septembra v Kamniku.

Martina Ivančeka iz Čateža nepremakljivo posestvo (900 glđ.), terjatev 105 glđ., dné 11. avgusta in 11. sept. v Kostanjevici.

Jožefe Peteršič iz Kostanjevice nepremakljivo posestvo (2786 glđ.) terjatev 300 glđ., dné 11. avg. in 11. sept. v Kostanjevici.

Tovarniška zaloga 248 20-18
šivalnih strojev in pristrojov za vozarenje

Iv. Jax v Ljubljani, Dunajska
cesta šte. 13

priporoča kot najboljši pristoj za vozarenje na daljavo

„Dürkopp-Diana“

Katalogi zastoj in franko.

Preč. duhovščini
vključno priporočam
svoje delavnico
za
slikarjijo na
steklu,
zlasti za izdelovanje
cerkvenih oken
z umetno slikarjijo
Ed. Stuhl
v Građen.
Annenstrasse 35.
Najboljša spričala
in pohvale
za izvršena dela
razpošiljam na
zahtevo.

121 52-1

Pege

odpravi v 7 dneh popolnoma 501 10-4

dr. Christoff-a izborni, neškodljivi

Ambra-crème

jedino gotovo učinkujoče sredstvo proti pegam in za olepšanje polti. Pristno v zeleno zapečatenih izvornih steklenicah po 80 novč. ima na prodaj

Jos. Mayr-ja lekarna v Ljubljani.

Konjski cvet

(pomnoženi restitucijski tok)

steklenica 1 glđ., 5 steklenic 4 glđ.

rabi se za drgnjenje v krepilo konjskih udov. Ta

cvet, mnogo let po izkušnih živinozdravnikih in od praktičnih poljedelcev priznan kot krepilno, lajša otrpnelost konjskih udov ter služi v krepilo pred in v restituciji (očiščenje) po kakem trudapolnem delu.

Skušena redilna štupa za živino,

za konje rogato živino, ovce, prašiče i. t. d.

Rabi se skoro 40 let z najboljšim vspehom večinoma po hlevih, ako živinče ne more jesti; zboljšuje mleko.

Zametek z rabilnim navodom vred velja 50 kr., 5 zametkov z rabilnim navodom samo 2 glđ.

priporoča in razpošilja na vse strani s prvo pošto

lekarnar 113 17

Ubalđ pl. Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko.

Jakob Accetto

zidarski mojster,

zapriseženi izvedenec c. kr. dež. sod. v Ljubljani,

Kravja dolina št. 19, poleg znamenja tik Martinove ceste

se priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu v zanesljivo strokovnjaško izvršitev

cerkvenih stavb, župnišč, zasebnih poslopij, polaganje cerkvenega tlaka, demoliranje starih poslopij, prenavljanje itd. po lastnem ali predloženem načrtu pod jamstvom dobrega, trpežnega dela po nizki, delu vseskozi primerni ceni. 853 15-12

Odlikovana
sta bila na svetovnih razstavah
z diplomami in svetinjo
v Bruselju (Belgija) 1888. l.
na Dunaju 1892. l.

Brata Zupan
izdelovatelja orgelj v Kamnigoric (Gorenjsko)
priporočata se prečast. duhovščini in cerkvenim oskrbništvom v izvrševanje
novih cerkvenih orgelj
in vsakovrstnih poprav.

Od leta 1880. do leta 1895. sta
izdelala **55 novih orgelj**
in izvršila nad **200 poprav.**
Priporočilna pisma
najboljših veščakov so
na razpolago.

Matija Horvat
čevljarški mojster v Ljubljani, sv. Petra cesta 32
priporoča se prečast. duhovščini in slav. občinstvu
v naročanja raznovrstnega
obuvala
katera izvršuje cenó, poštno, iz zanesljivega blaga
od najpreprostejših do najfinišnih oblik.

IVAN JAK
v LJUBLJANI, Dunajska cesta 13.
Zaloga šivalnih strojev in
Ceniki zastoj pristrojov za vozarenje.
in franko.

HENRIK ZADNIKAR
izdelovatelj cerkvene posode v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 17.
priporoča preč. duhovščini vzhledno svojo zalogo
cerkvene posode, svečnikov, lestencev,
svetilnic, kadilnic itd. v raznem slogu izvršenih.
Vsprejema tudi naročila na nove predmete ter pre-
navlja stare, obrabljene. Delo poštno iz zanesljive
kovine po nizki ceni.

Ivan Kregar
izdelovatelj cerkvenega
orodja in posode
v Ljubljani, Poljanska cesta
št. 8, pol. Alojzijevejšča
priporoča se prečastiti duhovščini, cer-
kvenim predstojništvom in dobrotnikom v
najnatančnejše izdelovanje
**monštranc, ciborijev, ke-
lihov, tabernakeljev,
svečnikov, lestencev,
križev** itd.
iz najboljših kovine po poljubnem slogu
in po nizki ceni.

Franjo Toman
podobar in pozlatař, Križevniški trg 4, Ljubljana
se priporoča preč. duhovščini za izdelo-
vanje cerkvenih in sobnih del po nizki
ceni in priznano natančni izvršitvi. V za-
logi ima sv. razpela, okvire (Goldleisten),
slike, cofe, kroglice za vrvi itd.

J. Kopač,
svečar v Gorici, Solkanska cesta 9.
priporoča prečastiti duhovščini ter slav-
nemu občinstvu pristne
čebelno-voščene sveče
klg. po 2 gl. 45 kr.
Za pristnost jamči s svoto
1000 kron.
Pošiljatev franko za naročila v Avstro-
Ogerski monarhiji.

Zajamčeno pristne čebelno-voščene
sveče, voščene zvite in med priporoča
preč. duhovščini in sl. občinstvu
OROSLAV DOLENEC
svečar in lectar, trgovina z medom in voskom
v Ljubljani, Gledališčne ulice št. 10.
Dobiva se tudi med v satovji, pitanec
in medenina prav po nizki ceni. Zaloga
in prodaja izvrstnega brinja in brinjevca,
medenega žganja, lastnega izdelka. Ku-
puje med v panjih, sodčkih, pa tudi vosek
in suho satovje.

Drag. Matkovič
brivec in vljasuljar
v Ljubljani, Stolni trg št. 11
se priporoča v najnatančnejše izvrševanje
vseh v brivsko in vljasuljarsko obrt
spadajočih del. Postrežba je uljudna in
vsestranski pozorna.

Največja in najcenejša
tvornica stolov in klopj
za gostilne, kavarne, stanovanja, sprehajališča,
vrtove, kopelišča, zavode itd. itd.
Andreja Boucona
v Ljubljani,
Dunajska cesta 7. II. dvorišče
Stol
iz trdega lesa, poltiran v orehovi
barvi,
voja samo
1 goldinar.

BRATA EBERL, črkoslikarja
tovarna oljnatih barv, firnežev in lakov
v Ljubljani za frančiškansko cerkvijo.
Mojstra pleskarja c. kr. državne in c. kr.
priv. južne železnice priporočata se preč.
duhovščini in sl. občinstvu v vsa v njujino
stroko vštetojoča se dela v mestu in na
deželi. Delo izvršujeta povsem vzhledno
po najnižji ceni. Prekucem priporočata
oljnaté barve v ploščevinastih puščah.
Največja zaloga karbolinaja, maščobe za
konjska kopita in usnje.

Pečar **IVAN URAN** Pečar
Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3
priporoča p. n. čast. občinstvu svojo ve-
liko zalogo
pečij, glinastih snovij, štedilnikov itd.
in vseh v to stroko spadajočih del po
nizkih cenah.

Brata Appe
izdelovatelja lončenih pečij
v Kandiji pri Novem mestu
(na Dolenjskem) in vseh v
njih stroko
priporočata lepo svojo
zalogo trpežno v ognji iz-
delanih predmetov po
prav nizki ceni. — Zaloga
v Ljubljani je v Židovski ulici,
zastopnik g. Kalš na Prešer-
novem trgu.

LUKA VILHAR urar v LJUBLJANI
Vodnikove ulice 4 poleg Katol. tiskarne
priporoča svojo zalogo
**zlatih in srebrnih
žepnih ur,
nihalnih, stenskih
in ur budilnic**
po najnižjih cenah.

Alojzij Zorman
trgovina z moko
v Ljubljani, Florijan. ke ulice št. 7
priporoča vsakovrstno moko po različni
ceni, otrobe, koruze in koruzno moko.
Prodaja na drobno in debelo ter zago-
tavlja uljudno postrežbo.

JERNEJ ČERMELJ
trgovina z južnim sadjem in zelenjadjo
v Ljubljani, Semenišče (za vodo)
priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
svojo bogato zalogo vsega v
gospodinjstvo spadajočega blaga
po najnižji ceni.

Zaloga rezilnega orodja
in kirurških instrumentov
Ljubljana **Alojzij Vanino** Ljubljana
Stari trg št. 6. Stari trg št. 6.
priporoča prečastiti duhovščini in slav-
nemu občinstvu nože, škarje, britve
itd. iz najboljšega jekla po nizki ceni. —
Brušenje in poprave izvršuje točno.

Franjo Bončar
pleskarski mojster, v Ljubljani, Rimska cesta 9
se priporoča preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v mestu in na deželi v vsa v ple-
skarsko obrt spadajoča dela, osobito pri-
novih stavbah, katera izvršuje zanesljivo
in cenó. Prenavlja tudi obrabljene predmete.

Josip Rebek preje Ahčin
ključavnicař
v Ljubljani, Francovo nabrežje št. 13
priporoča se preč. duhovščini, cerkvenim
predstojništvom in p. n. občinstvu v vsako-
vrstna stavbinska ključarska dela
Izdeluje trpežno izdelana štedilna ognjišča,
ima v zalogi ključe iz aluminija. Posebej
še se priporoča v izdelovanje cerkvenih
spominikov in nagrobnih ograj. Zaloga in
napeljevanje hišnih telegrafov in telefonov.
Delo trpežno in natančno, cene nizke.

Na najnovejši način umetne
zobe in zobovja
ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja
plombovanja in vse zobne ope-
racije, — odstranjuje zobne bole-
čine z usmrtenjem živa
zobozdravnik **A. Paichel**
poleg čevljarskega mostu, v Köhlerjevi
hiši, I. nadstr.

FRANC PAVŠNER krojač v Ljubljani,
Valvazorjev trg 4
nasproti c. kr. gimnaziji
se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
v naročila na duhovniško in o-
vino obleko po poljubnem kroju zago-
tavlja joč trpežno, natančno delo, uljudno
postrežbo in kar možno nizko cenó.

Fr. Šiška ded. kovaška obrt
v Ljubljani
Marije Terezije cesta št. 6
se priporoča v podkavanje konj in razno-
vrstnih voz, ima tudi v zalogi
raznovrstne voze in sani
ter jih izdeluje po najnižji ceni.

GABRIJEL OZELJ
tapetar v Ljubljani, Tržaška cesta št. 49
se priporoča preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v izdelovanje vseh v njegovo stroko
spadajočih predmetov, kakor: garnitur,
divanov, žimnatih in modrocev na peresih
itd. ter jamči za trpežno, dobro delo po
najnižji ceni — Ponudi se tudi v tapeci-
ranje in dekoriranje dvoran in sob, ka-
tere tudi špalira. Osobito se priporoča za
delo na deželi.

Dežnike
in
solnčnike
v
največji izbori
priporoča
L. MIKUSCH, Ljubljana, Mestni trg 15.

FR. TOMEČ
pozlatař v Ljubljani, Streliške ulice št. 14
se priporoča preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v izvršitev vseh pozlatařskih del
in prenavljanja altarjev, tabernakeljev,
križevih potov, podob svetnikov itd. za-
gotavlja joč zanesljivo delo in nizko cenó.

JANEZ DOGAN
mizarski obrt in zaloga pohištva v Ljubljani
Dunajska cesta v Medjatovi hiši
priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
svojo izvrstno urejeno
**zalogo divanov, žim-
nic, omar, stolov, po-
stelj** itd.
Cenilniki s podobami so franko na
razpolago.
Najnižje cene, izborna blago.

Anton Presker
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 16
priporoča se čast. duhovščini in sl. občinstvu
za izdelovanje vsakovrstne obleke.
V zalogi ima
narejene obleke
za gospode in dečke, dalje površnike, ne-
premočljive haveloke, haveloke iz veljblo-
dove diake (Kameelhaar), mantile in
plašče za gospe itd.
Naročila za izdelovanje oblek po meri
izvršujejo se točno in po poljubnem kroju.
Za dobro blago se jamči.

Tapetniška kupčija
OBREZA
v Ljubljani, Šelenburgove ulice 1
dobroznana preč. duhovščini, priporoča
svoje izvrstne
modroce na peresih
(Federmatratzen) po 10 gl., nadalje žim-
nice, divane in vsa v tapetniško
obrt spadajoča dela.
Vizitnice
v poljudni obliki priporoča
Katol. tiskarna
v Ljubljani.

V Ljubljani le na Starem trgu 21 v
Rudeževi hiši pri
Jakobu Zalazniku
dobiva se vedno svež in ukusen kruh, fino na-
mizno in sladščičarsko pecivo iz različne moke
po nizki ceni. Dobijo se vsak dan raznovrstni štruklji,
domača potvica tudi v kosih in kruh na vago. Pripo-
roča se za naročila ob primicijah, svatovščinah, imen-
dneih in raznih slovesnostih.

Njega Svetost
papež **LEO XIII.**
sporočili so po svojem zdravniku prof.
dr. Lapponi-ju g. lekarnarju **G. PICCOLI-ju**
v Ljubljani priručno zahvalo za do-
poslane Jim stekleničice

Tinkture za
(Cena jedni stekleničici 10 kr.)
želodec.

Imenovani zdravnik ter tudi mnogi
drugi sloviti profesorji in doktorji za-
pisujejo boleham
Piccolijevo želočeno tinkturo,
katera krepeča želodec, povečuje slast, po-
spešuje prebavljenje in telesno odprtje.

Naročila točno izvršuje proti povzetju
G. Piccoli,
lekarnar „pri Angelu“
v Ljubljani, na Dunajski cesti.

Cement, železniške šine, traverze,

264 33

vsakovrstno železo za vezi. strešni papir, cinkasti in pocinkano ploščevino, storje za obijanje stro-pov, samokolnice, vsakovrstno kovanje za okna in vrata, sploh vse, kar se pri stavbah potrebuje,

priporoča po zelo znižanih cenah

Andrej Druškovič, trgovec z železnino
Glavni trg 9/10. Ljubljana. Glavni trg 9/10.

C. kr. priv. zavarovalna družba

RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTÀ v Trstu

(ustanovljena leta 1838)

vsprejema z najkulantnejšimi pogoji zavarovanja proti škodam, ki jih napravijo ogenj, strela in razpok, dalje proti škodam na odpadkih najemnine vsled požara in razpoka, potem zavarovanje proti nevarnostim pri prevažanju po vodi in po suhem, in zavarovanje za življenje v najrazličnejših kombi nacijah, kakor: kapitalov in rent, plačilnih še pri življenju ali po smrti zavarovanca, otroških dot itd.

Zastopstva c. kr. priv. R'unione Adriatica di Sicurtà sprejemajo tudi zavarovanja proti toči na račun

družbe za zavarovanje proti toči in za pozavarovanje „MERIDIONALE“ v Trstu.

c. kr. priv. „RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTA“
na Dunaju

v lastni hiši družbe, L. Weiburggasse. 40 12-1

Zastopstva v vseh glavnih mestih in večjih krajih Avstro-Ogerske

Valentin Accetto,

zidarski mojster 161 45-22

v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14,

priporoča se slav. občinstvu in prečast. duhovščini, podjetnikom in društvom v vsa v

zidarsko obrt spadajoča dela

bodisi že v izvršitev novih stavb, cerkvenih in zasebnih poslopij ali v popraviljanja, prenavljanja, dozidavanja ali povečavanja starih poslopij, vzdavanja in postavljanja lončenih štedilnih ognjišč, polaganje vsakovrstnega, osobito cerkvenega tlaka, vse po najnižji ceni, zagotavljaajoč zanesljivo, strokovnjaško izvršitev z uporabo dobrega materiala.

Priporoča se nadalje tudi v odjemanje

vsakovrstne stavbinske in strešne opeke

iz lastne opekarnice,

za katere izvrstnost jamči ter oddaje po najnižji ceni.

Na željo daje tudi nasvete in tudi posreduje pri nakupovanju stavbenega prostora ali vže obstoječih stavb.

Vseskozi praktični načrti in proračuni na željo točno.

Primerna priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,

urar. 105 24-13

na Dunajski cesti v Ljubljani,

priporoča svojo

zalogo vseh vrst

žepnih ur

v zlatu, srebru, tuli, jeklu in niklu

ravno tako tudi

nihalnih, stenskih in budilnih ur

in le dobre do najfinejše kakovosti po najnižjih cenah.

Specijalitete in novosti žepnih, nihalnih, stenskih in budilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave se dobro in solidno izvršujejo.

Najbolje priporočena za preskrbljenje vseh v kurzem listu zaznamovanih menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien, I. Bezirk, Stefansplatz Nr. 11, Parterre

Razglas.

St. 23.655.

523 3-1

Zaradi oddaje gradnje avgmentacijskega hranišča za c. in kr. pešpolk št. 17 v Ljubljani, za katero so troški proračunjeni na 41.662 gld. 39 kr., vršila se bode pri podpisanem magistratu (v pisarni mestnega stavbinskega urada) ponudbena obravnava dné 10. avgusta letos ob 11. uri dopoldne, sprejemale pa se bodo do tega časa tudi pismene ponudbe.

To se naznanja z dostavkom, da so te stavbe se tikajoči načrti in proračuni, kakor tudi stavbinski pogoji pri mestnem stavbinskem uradu razgrnjeni na upogled.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 22. julija 1896.

Domača tvrdka
Ana Hofbauer
v Ljubljani.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih trdk, družtev in potujočih agentov.

Zagotavljaje hitro in najpoštenjejšo postrežbo in najnižjo ceno, zadržuje, da bode hvaležna tudi za naimarjše naročilo. Najodličnejšim spoštovanjam se priporoča

Ana Hofbauer, 160 45-22
imejteljica zaloge cerkvene obleke
v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Velika zaloga
cerkvene obleke,
orodja
in posode.

Ustanovil leta 1767 Joh. Jak. Samassa
v Ljubljani.

C. in kr. dvorni

ZVONAR 58 12-7

Albert Samassa v Ljubljani.

Livarna harmonično in melodično ubranih

ZVONOV.

Zaloga cerkvene priprave iz masivnega bronu, svečnikov, lestencev, svetiljk, altarnih križev, kanon-tabic, loncev za cvetlice itd.

Sesalnice

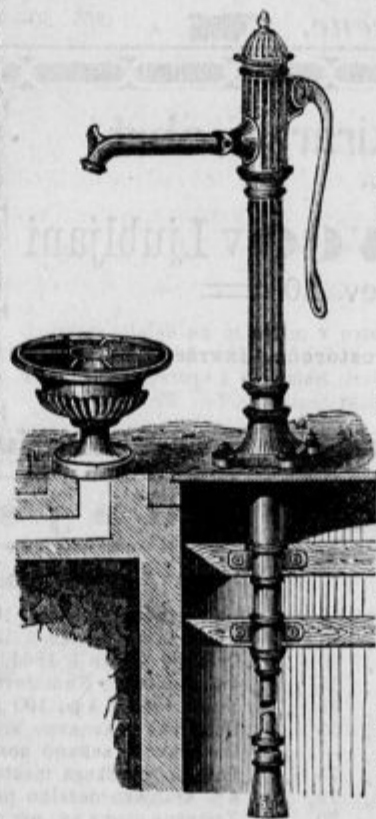
najboljše konstrukcije za razno uporabo: za pivovarne, tovarne, rudnike itd. itd.

Vodnjake (štirne)

popolne vodovodne naprave, kletne sesalke in potrebščine, cevi iz kovanega železa, cevi iz gumija in kopopne cevi,

vsakovrstno kovinsko blago

kot: različne pipe in ventile, predmete za sklepanje in zapiranje pri napeljavah cevij, priprave za kopaljšča, varnostne priprave za parne kotle, mazilne priprave itd.

Livarna za medenino in kovino po modelih.

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila
za gospode, gospé in otroke
na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Oskrbi cele oprave za neveste.

Oskrbi oprave za novorojenčke.

Brajee za gospode,
belli ebiffon, gladke na prstih,
brez ovratnika, brez manšet,
27 vrst
jedna od glid. 1-10 do 3-70
čet 6-25 .. 15-
Brajee za dečke,
v različnih, sicer kakor gornje
jedna od glid. 1- do 1-40
čet 5-75 .. 7-75
Švitice za gospode,
6 vrst
jedne 80 kr. do glid. 1-40
čet glid. 4-60 do glid. 7-50
Dvanajst ovratnikov
od glid. 1-80 do 2-20.
Dvanajst manšet
od glid. 3-50 do 4-60,
12 predlog
(Vorbenden)
od glid. 3-25 do 5-
Za kraj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

Za kraj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann
v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 8 30

Avgust Mate

čevljarški mojster

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27

priporoča se prečastiti duhovščini in slav. občinstvu v
naklonitev naročil na vsakovrstna

obuvala

zagotavljajoč dobro delo iz trpežnega blaga po možno
nizki ceni. 406 10-9

Pozlatarskega pomočnika
in učenca 516 3-3

koj sprejme Franc Toman, Križevniški trg št. 1.

Kathreiner's
KATHREINER'S SLADNA KAVA
je kot
primes k bobovi kavi
edno zdrava
kavina pijača.
Dobi se povsod, pol kile
za 25 kr.
Svarilo! Zaradi ničvrednih
ponarejenih izdelkov je
treba paziti na izvirne sa-
voje z imenom
Kathreiner

768 20-12

Deželni
slatinski kislí vrelec

priporočen od naslovitejših medicinskih
avtoritet.

Templjevi vrelec je najboljša osvežilna
namizna pijača.

Styria vrelec je preizkušeno zdravilno sredstvo
za obolele prebavne organe.

Razpošilja kopeliško oskrbnitvo v Rogoški Slatini
na Štajerskem. 223 20-11

Dobi se v vseh specerijskih prodajalnicah.
V Ljubljani pri M. Kastnerju in J. Liningerju.

Vse stroje za poljedelstvo.

Vnovič znižane cene!

IG. HELLER na Dunaju

29 5 //2 Praterstrasse 49 208 20-10

Zastopniki se iščejo!

Pred ponarejanjem se je treba posebno varovati!

Velika zaloga stavbinskega materijala.

F. P. VIDIC & Comp. v Ljubljani

ponujajo po najnižjih cenah

Zarezane strešnike (Strangfalzriegel), najboljše in najceneje kritje streh.

Lončene peči in štedilna ognjišča iz lastne tovarne,
kakor tudi

Česke peči.

Nastavke za dimnike in

(Steinzeug) za vodovode, stranišča itd.

cevi iz kamenine.

Šamotne ali mozajik plošče in plošče iz Portland-cementa za tlakanje
cerkev, hodnikov, trotarjev itd.

Roman-Cement.

Portland-Cement iz tovarne na Dovjem.

Ognju protivno opeko in plošče.

Strešno lepnico (Dachpappe) ter vse v stavbinsko stroko
spadajoče predmete.

Trstne štorje in karbolinej.

Najnižje cene. (265 30-30)

Pleskarski in lakirarski obrt

trdke

Josip Makovec v Ljubljani

na Bregu šte. 20

se priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu v mestu in na deželi za vsa v
njegovo stroko vstavljajoča se dela, osobito v **prostoročno izvršeno imitacijo**
vsakovrstnega lesovja. — Vsa naročila izvrši natančno z uporabo najboljšega
materijala ter jamči za dobro delo po možno nizki ceni. 390 52-10

Karbolinej, 520 3-1
stavbeni in alabastrov gips

ponuja po najnižjih cenah

Adolf Hauptmann,

izdelovatelj oljnatih barv, lakov, firneža itd. v Ljubljani.

Restavracija Puftsch v Žabnici,

ob vznožju gore sv. Višarij.

Podpisani javlja uljudno potujočemu p. n. občinstvu, da je sezidal nasproti
postaje Žabnica c. kr. avstrijskih železnic

ново restavracijo

ter jo opremil z vsemi potrebščinami najboljše. — Osobito bodi romarjem, kateri
nameravajo obiskati slovito 465 15-5

božjo pot na sv. Višarjih

najbolje priporočena, ker je od tu najbližnja pot do cerkve sv. Višarij.
Za zanesljivo dobro kuhinjo in pijačo, istotako za pazno in
uljudno postrežbo je najboljše oskrbljeno. — Točilo se bode izvršno dobro
vlečano Koslerjevo marčono in založno pivo, zajamčeno pristna
štajerska, tirolska in laška vina, pa tudi razne mineralne vode. —
Cene se ne bodo menjavale, temveč postreglo se bode s stalnimi, zmernimi cenami
ob vsakem letnem času. Nosači, spremiljevalci, jezdní konji in tovarna
živina, dalje sani za povratno vožnjo z gore bodo vselej na razpolago.

V obilni obisk vabita uljudno velespoštovanjem

Franco Wožitz, restavratér. Rudolf Puftsch, posestnik.

Dunajska borza.

Dné 24. julija.		Dné 24. julija.		Kreditne srečke, 100 glid. 200 glid. 50 kr.	
Skupni državni dolg v notah	101 glid. 70 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 glid.	144 glid. 50 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 glid.	137
Skupni državni dolg v srebru	101 75	5% državne srečke l. 1860, 100 glid.	157	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 glid.	18
Avstrijska zlata renta 4%	123 90	Državne srečke l. 1864, 100 glid.	190	Rudolfove srečke, 10 glid.	22 50
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 15	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 40	Salmove srečke, 40 glid.	69 50
Ogerska zlata renta 4%	122 65	Tisne srečke 4%, 100 glid.	139 50	St. Genois srečke, 40 glid.	69 50
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 55	Dunavske vravnave srečke 5%	126 75	Waldsteinove srečke, 20 glid.	60
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 glid.	977	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	110	Ljubljanske srečke	22
Kreditne delnice, 160 glid.	363 75	Posojilo goriškega mesta	112	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 glid.	158 50
London vista	119 70	4% kranjsko deželno posojilo	—	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3410
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 70	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 35	Akcije tržaškega Lloyda, 500 glid.	420
20 mark	11 73	Prijoritne obveznice državne železnice	225	Akcije južne železnice, 200 glid. sr.	103 50
20 frankov (napoleonodor)	9 51	južne železnice 3%	171	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	61
Italijanski bankovci	44 40	južne železnice 5%	128 90	Montanska družba avstr. plan.	80 40
O. kr. cekini	5 64	dolenjskih železnic 4%	99 50	Trboveljska premogarska družba, 70 glid.	160 25
				Papirnih rubljev 100	126 62

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanje za zgube pri šrebanjih, pri izkrcanju
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vsatni sveti za dosego kolikor je mogoče visokega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnih.